

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum liceat eis docere, prædicare, & alia huiusmodi facere? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

- ¶ Et circa hoc queruntur sex.
- ¶ Primo, vtrum liceat eis docere, predicare, & alia huiusmodi facere?
- ¶ Secundo, vtrum liceat eis de negotijs secularibus se introrittere?
- ¶ Tertio, vtrum teneantur manibus operari?
- ¶ Quarto, vtrum liceat eis de eleemosynis vivere?
- ¶ Quinto, vtrum liceat eis mendicare?
- ¶ Sexto, vtrum liceat eis vestimenta ceteris viliora deferre?

ARTIC. I.

Vtrum religiosi liceat docere, predicare, & alia huiusmodi facere?

894

Op. 18. c. vlti. & op. 19. c. 2. ca. Hoc nequaquam, & illius ¶ **A**D primum sic proceditur. Videtur, quod religiosi non liceat docere, predicare, & alia huiusmodi facere. Dicitur enim * 7. quest. 1. in quodam statuto Constantinopolitane synodi, Vita monachorum subiectionis habet verbum & discipulatus, non docendi, vel presidendi, vel pascendi alios. Hieronymus etiam dicit † ad Riparium, & Desiderium, Monachus non docentis, sed plangentis habet officium. Leo etiam Papa dicit, vt habetur * 16. quest. 1. Prægilantiu, ter Domini sacerdotes nullus audeat predicare, siue monachus, siue laicus ille sit, qui cuiuscumque scientie nomine gloriatur. Sed non licet transgredi principium officium, & statutum Ecclesie. Ergo videtur, quod non liceat religiosi docere, predicare, & alia huiusmodi facere.

† Hiero. contra Vi- ¶ **2.** Præterea, In statuto Nicene synodi, quod ponitur 16. † quest. 1. sic dicitur, Firmiter & indissolubiliter omnibus precipimus, vt aliquis monachus penitentiam nemini tribuat, nisi sibi inuicem, vt scilicet cum in monasterio commorantem, vel si forte in quemquam aduenientium fratrum ibi mori contigerit. Sed sicut ista pertinent ad officium clericorum, ita etiam predicare, & docere. Ergo cum alia sit ecclesia monachi, & alia clerici, vt Hieronymus dicit ad Hiero-

liodorum*, videtur quòd non liceat religiosis prædicare, docere, & alia huiusmodi facere.

¶ 3 Præterea, Gregor.* dicit in registro, Nemo potest & ecclesiasticis obsequijs deferuire, & in monastica regula ordinatè persisterè: & hoc habetur 16. quæst. 1. Sed monachi tenentur in monastica regula ordinatè persisterè. Ergo videtur, quòd non possint ecclesiasticis obsequijs deferuire. Docere autem & prædicare, pertinent ad ecclesiastica obsequia. Ergo videtur, quòd non liceat eis prædicare, aut docere, aut aliquid huiusmodi facere.

SED contra est, quod Greg. dicit, & * habetur 16. quæst. 1. Ex auctoritate huiusmodi decreti (quod Apostolico moderamine & pietatis officio à nobis est constitutum) sacerdotibus monachis Apostolorum figuram tenentibus liceat prædicare, baptizare, communionem dare, pro peccatoribus orare, pœnitentiam imponere, atque peccata soluere.

RESPONDEO dicendum, quòd aliquid dicitur alicui non licere dupliciter. Vno modo, quia habet in se quod contrariatur ei quod dicitur non licere: sicut nulli homini licet peccare, quia habet in se quilibet homo rationem, & obligationem ad legem Dei, quibus contrariatur peccatum. Et hoc modo dicitur alicui non licere prædicare, vel docere, vel aliquid huiusmodi facere: quia habet in se aliquid quod his repugnat. Vel ratione præcepti: sicut his qui sunt irregulares ex statuto Ecclesiæ, non licet ascendere ad sacros ordines. Vel propter peccatum, secundum illud Psal. 49. Peccatori autem dixit Deus, Quare tu enarras iustitias meas? Hoc autem modo non est illicitum religiosi prædicare, docere, & alia huiusmodi facere: tum quia ex voto, & præcepto regulæ non obligantur ad hoc, quòd ab his abstineant: tum etiam quia non redduntur ad hoc minus idonei ex aliquo peccato commissò, sed magis idonei ex exercitio sanctitatis, quod assumpserunt. Stultum autem est dicere, ut per hoc, quòd aliquis in sanctitate promouetur,

*de laude
vita soli
taria, 2
med. il-
lud, 20. 1.
* li. 4. in
prin. &
habetur
16. q. 1.
ca. Nemo
potest.
c. ex au-
thoritate
huius.*

tur, efficiatur minus idoneus ad spiritualia officia exercenda. Et ideo stulta est quorundam opinio dicitur, quod ipse status religionis impedimentum affert talia exequendi. Quorum errorem Bonifacius Papa rationibus supradictis excludit dicens, * v. habetur 16. quæstione 1. Sunt nonnulli nullo dogmate fulti, audacissimo quidem zelo magis amaritudinis, quam dilectionis inflammati, afferentes monachos, qui mundo mortui sunt, & Deo viuunt, sacerdotalis officij potentia indignos. Sed omnino labuntur. Quod ostendit: primo quidem, quia non contrariatur regulæ *. Subdit enim, Neque enim Beatus Benedictus monachorum præceptor alius, huiusmodi rei aliquo modo fuit interdicator. Et fimiliter nec in alijs regulis hoc prohibetur. Secundo improbat prædictum errorem ex idoneitate monachorum, cum in fine capituli * subdit, Quanto quisque est excellentior, tanto & in illis, scilicet spiritualibus operibus potentior. Alio modo dicitur aliquid non licere alicui, non propter contrarium quod habeat, sed propter hoc, quod deficit ei vnde illud possit: sicut diacono non licet missam celebrare, quia non habet ordinem sacerdotalem: & presbytero non licet sententiam ferre, quia non habet episcopalem auctoritatem. In quibus tamen est distinguendum: quia et quæ sunt ordinis, committi non possunt nisi ei qui ordinem habet: sicut diacono non potest committi, ut celebret missam, nisi fiat sacerdos. Ea verò quæ sunt iurisdictionis, committi possunt eis qui non habent ordinariam iurisdictionem, sicut prolatio sententia committitur ab episcopo simplici sacerdoti. Et hoc modo dicitur non licere monachis, & alijs religiosis prædicare, docere, & alia huiusmodi facere: quia status religionis non dat eis potestatem huiusmodi faciendi. Possunt tamen ista facere, si ordinem accipiant, vel ordinariam iurisdictionem, aut etiam si eis committantur ea quæ sunt iurisdictionis.

Ad primum ergo dicendum, quod ex verbis illis ha-

16. q. 1.
Sunt nonnulli.

eo. c. p. a.
xii. a. p. r.

16. q. 1. c.
Sunt nonnulli, dicitur ad f.

habetur, quòd monachi, ex hoc quòd sunt monachi, non nanciscuntur potestatem talia faciendi: non autem quod ex hoc quòd sunt monachi, habeant ali- quid contrarium executioni talium actuum.

Ad secundum dicendum, quòd illud etiam statu- tum Niceni Concilij præcipit, vt monachi non vsur- pent sibi ex hoc quòd sunt monachi, potestatem hu- iusmodi actus exercendi: non autem prohibet quin- ista possint eis committi.

Ad tertium dicendum, quòd ista duo se non com- patiuntur, scilicet quòd aliquis ordinariam curam ec- clesiasticorum officiorum habeat, & monasticam re- gulam in monasterio seruet. Per hoc tamen non ex- cluditur, quin monachi, & alij religiosi possint interdum circa ecclesiastica officia occupari ex commis- sione prælatorum, qui ordinariam curam habent, & præcipuè illi, quorum religiones ad hoc sunt speciali- ter institutæ: vt infra * dicitur.

ARTIC. II.

Utrum religiosi liceat secularia negotia tractare?

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quòd reli- giosis non liceat secularia negotia tractare. Di- citur enim in † prædicto decreto Bonifacij papæ, quòd B. Benedictus eos secularium negotiorum edi- xit expertes fore: quod quidem Apostolicis documen- tis, & omnium sanctorum Patrum institutis, non so- lum monachis, sed etiam canonicis omnibus, magno- pere imperatur, secundum illud 2. ad Tim. 2. Nemo militans Deo implicat se secularibus negotijs. Sed omnibus religiosis imminet, quòd militent Deo. Ergo non licet eis secularia negotia exercere.

¶ 2 Præterea, Primæ ad Thess. 4. dicit Apost. Ope- ram detis vt quieti sitis, & vt negotium veltrum aga- tis. † glo. Dimissis alienis, quod vobis vile est in emen- dationem vitæ. Sed religiosi specialiter assumunt stu- dium emendationis vitæ. Ergo non debent secularia negotia exercere.

¶ 3 Præterea, Super illud Matth. 11. Ecce qui mol-

* q. 188.

ar. 4.

895

inf. q. 188

a. 2. ad 2

et op 19

ca. 11. et

Rem. 16.

co. 1. su.

et 2. Tit.

2. col. 2.

† a. præc.

16. q. 1. c.

Sunt nō-

nulla.

Rubric. q.

et c. ex

tra ne le

rit, vel

monaci.

Gl. inter.

ibi.